

ประกาศนายทะเบียนสหกรณ์
เรื่อง คำนิยามวงเงินการกู้ยืมหรือการค้าประกันของสหกรณ์

เพื่อให้สหกรณ์หรือชุมนุมสหกรณ์บริหารการกู้ยืมเงินหรือการค้าประกันจำกัดอยู่ภายในวงเงินที่นายทะเบียนสหกรณ์เห็นชอบตามมาตรา ๔๗ และมาตรา ๑๐๕ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และเพื่อเป็นการป้องกันความเสี่ยงในการก่อหนี้โดยการรับฝากเงินจากสหกรณ์อื่น ดังนั้น เพื่อความเข้าใจเป็นบรรทัดฐานเดียวกัน จึงกำหนดคำนิยามวงเงินการกู้ยืมหรือการค้าประกันของสหกรณ์ ดังนี้

๑. ให้ยกเลิกประกาศนายทะเบียนสหกรณ์ เรื่อง คำนิยามวงเงินกู้ยืมหรือการค้าประกันของสหกรณ์ ประกาศ ณ วันที่ ๑๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๗

๒. วงเงินที่นายทะเบียนสหกรณ์เห็นชอบ หมายถึง วงเงินที่สหกรณ์จะสามารถก่อหนี้ภาระผูกพันได้ในภายหน้าซึ่งจำกัดสำหรับรอบปีทางบัญชีหนึ่งๆ ตามที่นายทะเบียนสหกรณ์ให้ความเห็นชอบ ตามมาตรา ๔๗ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

๓. วงเงินและจำนวนเงินที่สหกรณ์ได้ก่อหนี้ภาระผูกพันแล้ว ประกอบด้วย

๓.๑ วงเงินการกู้ยืมรวมของทุกสัญญาที่มีพันธะผูกพันที่จะเกิดขึ้นภายหน้า เช่น สัญญาเงินกู้ที่ระบุการจ่ายเงินกู้หลายงวด วงเงินเบิกเกินบัญชี เป็นต้น

๓.๒ จำนวนเงินกู้คงเหลือของทุกสัญญาที่ระบุเงื่อนไขให้สหกรณ์รับเงินกู้เพียงงวดเดียวหรือครั้งเดียว

๓.๓ จำนวนเงินที่ระบุในตัวสัญญาใช้เงินเพื่อการค้าประกันการกู้ยืมหรือการค้าประกันอื่นซึ่งสหกรณ์เป็นผู้ออกและยังไม่ได้ชำระเงินตามทีระบุในตัวสัญญาใช้เงิน

๓.๔ จำนวนเงินที่รับฝากจากสหกรณ์อื่น แต่ทั้งนี้ ไม่นับรวมจำนวนเงินที่ชุมนุมสหกรณ์รับฝากจากสหกรณ์สมาชิก

๔. วงเงินและจำนวนเงินการกู้ยืมหรือการค้าประกันคงเหลือ หมายถึง วงเงินที่นายทะเบียนสหกรณ์เห็นชอบตามข้อ ๒ หักด้วยวงเงินและจำนวนเงินที่สหกรณ์ได้ก่อหนี้ภาระผูกพันแล้วตามข้อ ๓

ประกาศ ณ วันที่ ๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๑

(นายพิเชษฐ์ วิริยะพาหะ)
อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์
นายทะเบียนสหกรณ์

ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์
ว่าด้วยหลักเกณฑ์การพิจารณาให้ความเห็นชอบวงเงินการกู้ยืมหรือการค้ำประกันของสหกรณ์
พ.ศ. ๒๕๖๑

ด้วยเป็นการสมควรปรับปรุงหลักเกณฑ์การพิจารณาให้ความเห็นชอบวงเงินการกู้ยืมหรือการค้ำประกันของสหกรณ์ ตามมาตรา ๔๗ และมาตรา ๑๐๕ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ เพื่อให้สหกรณ์มีความมั่นคงทางการเงินและเจริญเติบโตอย่างมีเสถียรภาพ

อาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๖ (๘) แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ จึงกำหนดระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ไว้ดังนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยหลักเกณฑ์การพิจารณาให้ความเห็นชอบวงเงินการกู้ยืมหรือการค้ำประกันของสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๖๑”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับกับการให้ความเห็นชอบวงเงินการกู้ยืมหรือการค้ำประกันสำหรับสหกรณ์ที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่สิ้นสุดในหรือหลังวันที่ ๓๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

๓.๑ ประกาศนายทะเบียนสหกรณ์ เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาให้ความเห็นชอบวงเงินการกู้ยืมเงินหรือการค้ำประกันของสหกรณ์ ประกาศ ณ วันที่ ๑๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๘

๓.๒ หนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๑๑๕/๙๔๑๗ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๗

ข้อ ๔ บรรดาระเบียบ คำสั่ง ประกาศ ข้อบังคับ หรือคำแนะนำอื่นใด ในส่วนที่ได้กำหนดไว้แล้วขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๕ ในระเบียบนี้

“สหกรณ์” หมายถึง สหกรณ์หรือชุมนุมสหกรณ์ที่ยื่นคำขอความเห็นชอบกำหนดวงเงินการกู้ยืมหรือการค้ำประกันต่อนายทะเบียนสหกรณ์

“วงเงินการกู้ยืม” หมายถึง วงเงินที่สหกรณ์จะสามารถก่อหนี้ภาระผูกพันได้ในภายหน้าซึ่งจำกัดสำหรับรอบปีทางบัญชีหนึ่งๆ ตามที่นายทะเบียนสหกรณ์ให้ความเห็นชอบ ตามมาตรา ๔๗ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

ข้อ ๖ การพิจารณาให้ความเห็นชอบวงเงินการกู้ยืม ให้จำแนกเป็น ๔ กลุ่ม ดังนี้

๖.๑ สหกรณ์ทุกประเภทที่จดทะเบียนจัดตั้งใหม่ ไม่เกิน ๓ ปี

๖.๒ หลักเกณฑ์การพิจารณาทั่วไปสำหรับสหกรณ์แต่ละประเภท

๖.๓ สหกรณ์ที่ขอความเห็นชอบเกินกว่าหลักเกณฑ์การพิจารณาทั่วไป

๖.๔ สหกรณ์ที่มีส่วนขาดแห่งทุน

ข้อ ๗ หลักเกณฑ์การพิจารณาวงเงินการกู้ยืมของสหกรณ์

๗.๑ สหกรณ์ทุกประเภทที่จดทะเบียนจัดตั้งใหม่ ไม่เกิน ๓ ปี

การพิจารณาให้ความเห็นชอบวงเงินการกู้ยืมของสหกรณ์ที่จดทะเบียนจัดตั้งใหม่ ใน ๓ ปีแรก วงเงินการกู้ยืมจะต้องเป็นไปตามแผนการจัดหาเงินทุนมาดำเนินงานที่กำหนดไว้ตามแผนดำเนินการเกี่ยวกับธุรกิจหรือกิจกรรมของสหกรณ์ที่จะจัดตั้งที่ยื่นขอจดทะเบียนสหกรณ์ต่อนายทะเบียนสหกรณ์

หากสหกรณ์ไม่สามารถปฏิบัติให้เป็นไปตามแผนดำเนินการฯ ที่กำหนดได้ จะต้องแจ้งให้สหกรณ์จัดประชุมใหญ่เพื่อพิจารณาทบทวนหรือปรับปรุงแผนดำเนินการฯ ภายในระยะเวลาที่เห็นสมควร และการให้ความเห็นชอบวงเงินการกู้ยืมจะต้องพิจารณาจากความเป็นไปได้ในการจัดหาเงินทุนเพื่อใช้ในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องและเป็นไปตามวัตถุประสงค์เมื่อแรกตั้งสหกรณ์เป็นหลัก

๗.๒ หลักเกณฑ์การพิจารณาทั่วไปสำหรับสหกรณ์แต่ละประเภท

๗.๒.๑ พิจารณาจากทุนเรือนหุ้นที่ชำระแล้วรวมกับทุนสำรองของสหกรณ์ ตามงบทดลอง ณ วันสิ้นเดือนสุดท้ายก่อนวันประชุมใหญ่

กรณีสหกรณ์มีผลขาดทุนสะสมตามงบการเงินปีปัจจุบัน ให้พิจารณาจากทุนเรือนหุ้นหลังหักผลขาดทุนสะสมแล้ว กรณีสหกรณ์ใดมีผลขาดทุนสะสมเกินกึ่งของจำนวนทุนเรือนหุ้น ในการกำหนดวงเงินการกู้ยืมจะต้องเสนอแผนฟื้นฟูการดำเนินงานของสหกรณ์ให้ที่ประชุมใหญ่พิจารณาเห็นชอบด้วย และในการพิจารณาให้ความเห็นชอบวงเงินการกู้ยืม ให้พิจารณาความเป็นไปได้ในการจัดหาเงินทุนเพื่อดำเนินงานตามแผนฟื้นฟูการดำเนินงานของสหกรณ์ แต่ต้องไม่เกินกว่าหลักเกณฑ์ในข้อ ๗.๒.๒ หรือ เท่ากับที่สหกรณ์ก่อหนี้ภาระผูกพันไว้แล้ว

๗.๒.๒ กำหนดค่าสัมประสิทธิ์ในการคำนวณวงเงินการกู้ยืมของสหกรณ์ แยกตามประเภทของสหกรณ์ ดังนี้

(๑) ประเภทสหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนียน ถือใช้วงเงินการกู้ยืมของสหกรณ์ไม่เกิน ๑.๕ เท่าของทุนเรือนหุ้นรวมกับทุนสำรองของสหกรณ์

(๒) ประเภทสหกรณ์ร้านค้า ถือใช้วงเงินการกู้ยืมของสหกรณ์ไม่เกิน ๑๐ เท่าของทุนเรือนหุ้นรวมกับทุนสำรองของสหกรณ์

(๓) ประเภทสหกรณ์การเกษตร สหกรณ์ประมง สหกรณ์นิคม สหกรณ์บริการ ถือใช้วงเงินการกู้ยืมของสหกรณ์ไม่เกิน ๕ เท่าของทุนเรือนหุ้นรวมกับทุนสำรองของสหกรณ์

๗.๓ สหกรณ์ที่ขอความเห็นชอบเกินกว่าหลักเกณฑ์การพิจารณาทั่วไป ให้กระทำได้นเฉพาะกรณีที่สหกรณ์จะเข้าร่วมโครงการตามนโยบายของรัฐบาลเท่านั้น และให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

(๑) หากโครงการตามนโยบายของรัฐบาลกำหนดให้ต้องขอความเห็นชอบจากที่ประชุมใหญ่ หรือสหกรณ์สามารถจัดประชุมใหญ่เพื่อเสนอให้ที่ประชุมใหญ่พิจารณาเห็นชอบการกำหนดวงเงินการกู้ยืมได้ ให้สามารถขยายวงเงินการกู้ยืมเกินกว่าหลักเกณฑ์การพิจารณาทั่วไปได้ตามความจำเป็นและเหมาะสมในการเข้าร่วมโครงการตามระยะเวลาที่รัฐกำหนดเท่านั้น ในการพิจารณาให้ความเห็นชอบวงเงินที่เพิ่มเติมจะให้เป็นการชั่วคราว ซึ่งเมื่อสหกรณ์ได้ดำเนินการเสร็จสิ้นตามโครงการนั้นๆ แล้ว จะต้องถือใช้วงเงินการกู้ยืมตามหลักเกณฑ์การพิจารณาทั่วไปต่อไป

(๒) หากที่ประชุมใหญ่ของสหกรณ์ได้เห็นชอบกำหนดวงเงินการกู้ยืมและนายทะเบียนสหกรณ์ให้ความเห็นชอบไว้ก่อนแล้ว ให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ที่ประสงค์จะเข้าร่วมโครงการชี้แจงเหตุผลความจำเป็นและแผนงานในการดำเนินการตามโครงการเสนอขอความเห็นชอบวงเงินการกู้ยืมเพิ่มเติมต่อนายทะเบียนสหกรณ์ และในการพิจารณาให้ความเห็นชอบสามารถพิจารณาขยายวงเงินการ

กู้ยืมให้แก่สหกรณ์เพิ่มเติมเป็นการชั่วคราวได้ตามความจำเป็นและเหมาะสม ซึ่งเมื่อสหกรณ์ได้ดำเนินการเสร็จสิ้นตามโครงการนั้นๆ แล้ว จะต้องถือใช้วงเงินการกู้ยืมตามหลักเกณฑ์การพิจารณาทั่วไปต่อไป

๗.๔ สหกรณ์ที่มีส่วนขาดแห่งทุน

สหกรณ์ที่มีผลขาดทุนสะสมตามงบการเงินปีปัจจุบันเกินกว่าจำนวนทุนเรือนหุ้น จะต้องเสนอให้ที่ประชุมใหญ่เห็นชอบแผนฟื้นฟูการดำเนินงานของสหกรณ์ประกอบการกำหนดวงเงินการกู้ยืมด้วย และในการพิจารณาให้ความเห็นชอบวงเงินการกู้ยืมต้องไม่เกินวงเงินที่สหกรณ์ก่อกำหนดไว้แล้ว

ข้อ ๘ วิธีปฏิบัติ ให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์นำเสนอวาระการกำหนดวงเงินการกู้ยืมของสหกรณ์ให้ที่ประชุมใหญ่พิจารณา เมื่อที่ประชุมใหญ่มีมติให้ความเห็นชอบกำหนดวงเงินการกู้ยืมของสหกรณ์ไม่ว่าจะเป็นการกำหนดวงเงินสูงกว่า หรือต่ำกว่า หรือเท่ากับปีก่อน ให้สหกรณ์ยื่นเสนอขอความเห็นชอบต่อนายทะเบียนสหกรณ์ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันประชุมใหญ่ หากสหกรณ์ใดไม่ยื่นขอความเห็นชอบภายในกำหนดเวลาให้ถือเป็นข้อบกพร่องที่นายทะเบียนสหกรณ์จะต้องสั่งการให้คณะกรรมการดำเนินการยื่นขอความเห็นชอบให้เป็นไปตามมติที่ประชุมใหญ่โดยเร็วต่อไป

ข้อ ๙ เอกสารและหลักฐานประกอบการยื่นคำขอความเห็นชอบกำหนดวงเงินการกู้ยืมของสหกรณ์ ให้ยื่นเอกสารและหลักฐานประกอบการพิจารณาดังนี้

๙.๑ หนังสือขอความเห็นชอบกำหนดวงเงินการกู้ยืมของสหกรณ์ที่เสนอต่อนายทะเบียนสหกรณ์

๙.๒ สำเนารายงานการประชุมใหญ่ของสหกรณ์ ครั้งที่มติให้ความเห็นชอบกำหนดวงเงินการกู้ยืมของสหกรณ์

๙.๓ งบการเงินประจำปีของปีทางบัญชีปัจจุบันซึ่งผ่านการตรวจสอบและแสดงความเห็นจากผู้สอบบัญชีแล้ว หรือรายงานประจำปี และงบทดลอง ณ วันสิ้นเดือนสุดท้ายก่อนวันประชุมใหญ่ ยกเว้นสหกรณ์ที่จดทะเบียนจัดตั้งใหม่ในปีแรกให้ใช้เฉพาะงบทดลอง ณ วันสิ้นเดือนสุดท้ายก่อนวันประชุมใหญ่

๙.๔ เอกสารประกอบการพิจารณาที่เกี่ยวข้องในแต่ละกรณี ดังนี้

(๑) กรณีสหกรณ์จดทะเบียนจัดตั้งใหม่ ให้ยื่นแผนการจัดหาเงินทุนมาดำเนินงานที่กำหนดไว้ตามแผนดำเนินการเกี่ยวกับธุรกิจหรือกิจกรรมของสหกรณ์ที่จะจัดตั้ง สำหรับสหกรณ์ที่มีการทบทวนหรือปรับปรุงแผนดำเนินการฯ ให้แนบสำเนารายงานการประชุมใหญ่ครั้งที่มติเห็นชอบพร้อมทั้งแผนดำเนินการฯ ที่ปรับปรุงแล้ว

(๒) กรณีสหกรณ์จะเข้าร่วมโครงการตามนโยบายของรัฐบาลตามข้อ ๗.๓ ให้แนบสำเนารายงานการประชุมใหญ่หรือรายงานการประชุมคณะกรรมการดำเนินการครั้งที่มติดอนุมัติให้กำหนดวงเงินการกู้ยืมเกินกว่าหลักเกณฑ์การพิจารณาทั่วไป พร้อมด้วยโครงการที่จะเข้าร่วม แผนการดำเนินงานและแผนการจัดหาและใช้เงินทุนซึ่งจะต้องระบุระยะเวลาในการเข้าร่วมโครงการให้ชัดเจน

๙.๕ ประธานกรรมการหรือผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานกรรมการลงนามกำกับเอกสารหลักฐานทุกแผ่น

ข้อ ๑๐ เมื่อนายทะเบียนสหกรณ์ให้ความเห็นชอบวงเงินการกู้ยืมของสหกรณ์แล้ว คณะกรรมการดำเนินการจะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของสหกรณ์และแผนการดำเนินงานที่กำหนด และสหกรณ์จะต้องรายงานขอความเห็นชอบกำหนดวงเงินการกู้ยืมต่อนายทะเบียนสหกรณ์ทุกปี ทั้งนี้ ในระหว่างที่ยังไม่มีการประชุมใหญ่สามัญประจำปี ให้สหกรณ์สามารถถือใช้วงเงินการกู้ยืมในปีก่อนไปพลาง แต่ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีทางบัญชีของสหกรณ์

ข้อ ๑๑ นับแต่วันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ ให้สหกรณ์ถือใช้วงเงินการกู้ยืมเดิมที่ได้รับความเห็นชอบไว้แล้ว จนกว่าจะมีการขอความเห็นชอบวงเงินการกู้ยืมให้เป็นไปตามระเบียบนี้ สำหรับสหกรณ์ที่ได้รับความเห็นชอบให้กำหนดวงเงินการกู้ยืมเกินกว่าหลักเกณฑ์การพิจารณาทั่วไปในข้อ ๗.๒ ไว้ก่อนระเบียบนี้ใช้บังคับ ให้ถือใช้วงเงินการกู้ยืมเกินกว่าหลักเกณฑ์ได้เฉพาะส่วนที่ก่อนี้การระผูกพันไว้แล้ว และห้ามก่อนี้การระผูกพันเพิ่มเติมจนกว่าจะปรับลดให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๑

(นายพิเชษฐ์ วิริยะพาหะ)
อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์
นายทะเบียนสหกรณ์